

[Christophersen.]

men vi gjorde fra starten klart over for regeringen, at på et tidspunkt, hvor septemberforliget og dets væsentligste aftaler ikke var ført ud i livet, havde vi ikke noget ønske om at påtage os et yderligere medansvar for den samlede økonomiske politik. Derfor fastholdt vi under de samtaler, der blev ført, at vi ville have vore ændringsforslag gennemført, bragt til afstemning. Vi sagde til regeringen under de samtaler, som vi har sagt udadtil, at det, der var brug for, ikke var flere merudgifter, men tværtimod yderligere besparelser, også besparelser ud over dem, venstre selv havde stillet forslag om. Derfor er det ikke rigtigt at sige, at der under forhandlingen kun var en lille afstand; der fandt ikke nogen forhandling sted af den karakter, som finansministeren talte om.

Derudover vil jeg spørge, hvordan finansministeren og andre ordførere nu her kan begynde at referere og fortolke det, som de vel også selv må betragte som fortrolige samtaler. Er det en ny tradition, man indleder? Betyder det, at venstre har samme frihed til her i dag f. eks. at redegøre for, hvordan vi opfattede regeringens syn på centrale økonomiske problemer? Har vi lov til på samme måde at redegøre for baggrunden for, at vi efter de samtaler følte, at der var et endnu større behov end tidligere for betydelige besparelser? Kan det være rigtigt? En sådan frihed vil vi i hvert fald ikke gøre brug af; vi mener ikke, det er i overnsstemmelse med den forhandlingstradition, der bør være.

Så vil jeg om selve afstanden sige, at den er, når vi nu stemmer om ændringsforslagene, på ca. 600 mill. kr. Så kan man sige, at det jo ikke er meget mere end 200 mill. kr., og det ønsker vi i og for sig heller ikke at gøre dem til, for det er klart, at 600 mill. kr. i forhold til 80 mia. kr. er et beskedent beløb. Men det, som er tankegangen for os, er ikke, at man skal spare et stort beløb i forhold til de 80 mia. kr., men at man skal være sikker på, at der kan tilvejebringes et fornuftigt grundlag for næste års indkomstskattepolitik. Og dér står vi jo i den situation — det har vi nemlig aftalt i september — at der i finansåret 1977-78 skal spares yderligere 1 mia. kr., og at der i 1978-79 skal spares endnu 1 mia. kr., og det skal være mindst disse beløb. Vi mener, det meget vel kan

vise sig, at disse beløb ikke er store nok, og derfor har vi sagt: lad os dog allerede i det kommende finansår gøre noget ekstra ved besparelserne, sådan at vi nu gennemfører ting, som i 1977-78 får en betydelig virkning. De ændringsforslag, vi har stillet, har jo det særlige ved sig, at deres økonomiske værdi i 1977-78, det første år, hvor man skal finansiere en skattelettelse, er endnu større end i finansåret 1976-77. Det har været vores tanke, og derfor er det væsentligt for os at understrege, at det, vi her taler om, er, at venstre gerne vil prøve at forbedre både det kommende års finanslov og næste års finanslov med et beløb, som i forhold til den skattepolitiske opgave er ganske stort.

Så var finansministeren inde på vores ændringsforslag. Det var lidt mærkeligt at høre om alle de forfærdelige virkninger, de havde, lige efter at finansministeren havde sagt, at der i virkeligheden næste ningen forskel var på regeringens og venstres holdning til udgiftspolitikken. Begge dele kan jo næppe være rigtige, og det har jeg jo også sagt noget om fra en anden synsvinkel.

Men det mærkelige ved finansministerens argumentation her var jo, at regeringen nu havde strakt sig så langt, den kunne. Sagen er imidlertid, at regeringen næste år skal strække sig 1 mia. kr. ekstra, og så kunne man jo spørge: hvorfor skulle det næste år være forsvarligt at gøre det, når det ikke var det i år? Ville det egentlig ikke have været i regeringens egen interesse, at vi så tidligt som muligt forsøgte at opfylde de aftaler, vi har indgået om besparelser? Men det har regeringen altså ikke villet, og det bærer den så ansvaret for.

Hr. Hagen Hagensen og hr. Wilhjelms var inde på en fælles tanke — ud fra hver sit motiv — om, at det store underskud i det kommende finansår jo er et resultat af septemberforliget. Jeg ved ikke, om jeg kan tale på andre partiers vegne end venstres, men jeg tror næsten, jeg kan, for det er ikke sagens kerne. Det store underskud har desværre nogle helt andre årsager. De, som bare vil fordybe sig ganske lidt i finansloven, i budgetredegørelsen, og hvad der ellers er fremkommet fra regeringen om den statsfinansielle udvikling, ved, at det, som er det virkelige problem, er, at vi i en periode med arbejdsløshed og dårlige indtjeningsforhold i erhvervslivet oplever, at sta-